Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 130. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 12-го ЧЕРВНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 12, 1979 No. 130. VOL. LXXXVI.

РЕД. ВАСИЛЬ ДІДЮК ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ СУЖК

Ред. Василь Дідюк

Торонто (СУЖК). — Дня 30-го травня ц. р., тут у приміщенні Канадсько-Української Мистецької Фундації, відбулися Загальні Збори Спілки Українських Журналістів Канади (СУЖК), в яких взяли участь 22 особи, а 3 члени передали свої мандати на письмі.

Збори відкрив голова СУЖК, мгр М. Липовецький. Нарадами проводила обрана президія в складі: мгр Є. Мастикаш — голова і В. Макар — секретар; на почесного члена президії попрошено о. митрата Петра Хомина. Протокол з останніх загальних зборів (23-го лютого 1977) відчитав секретар управи ред. М. Гавриш. За працю уступаючої управи звітували: мгр М. Липовецький — голова і П. Наумчук — скарбник, а за Контрольну комісію ред. В. Дідюк. У дискусії стверджено послаблення праці СУЖК і її фінансів, головно із-за невдалого равту преси у 1978 році, як рівнож вказано на способи й ділянки для пожвавлення праці в новій каденції. З приємністю прийнято до відома приступлення до СУЖК трьох нових молодих членів журналістів. По уділенні абсолюторії уступаючій Управі, обрано нові керівні органи Спілки на 1979-1981 роки у складі: Василь Дідюк — голова, Ірина Макарик, Прокіп Наумчук, Микола Гавриш, Микола Липовецький, Андрій Бандера, Зенон Зварич — члени; дальших двох членів, як зв'язкових з Монтреалю і Вінніпегу, докооптує сама управа. Контрольна комісія: мгр Євген Мастикаш — голова, Василь Солонинка і Ярослав Заяць — члени.

Загальні Збори рішили поробити всі потрібні заходи для відновлення і законтивізування Федерації СУЖК і СУЖА, як рівнож Світової Федерації Українських Журналістів, в дусі резолюцій Світового з'їзду українських журналістів у Ню Йорку під час III-го СКВУ, 22-го листопада 1978 року, і приспішити випуск 14-го числа „Українського Журналіста"; зобов'язали управи випрацювати сходини членів для обговорення й доповнення того пляну та приступлення до пожвавленої конкретної праці. Новообраний голова ред. В. Дідюк запевнив, що докладе старань для скріплення діяльности СУЖК при дружній співпраці всіх членів.

Загальні збори склали сердечну подяку п-ву Шафранюкам за безкорисне відступлення їхніх приміщень для потреб СУЖК та за дану їм змогу оглянути багату виставку образів у мистецькій галерії.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ПОГОДИВСЯ НА ПРОДУКЦІЮ НОВОЇ РУХОМОЇ РАКЕТИ

Вашінгтон. — Згідно з повідомленням речників уряду ЗСА, президент Джіммі Картер дав згоду на продукцію нової міжконтинентальної ракети типу „Ем-Екс" коштом 30 більйонів долярів, хоча ще не розроблено точних плянів щодо її розміщення.

На цей новий крок, твердять речники уряду ЗСА, президент Картер рішився після однотижневих нарад з представниками Державного департаменту, як теж військовиками і цивільними урядовцями з Департаменту оборони. Рішаючись на продукцію ракети типу „Ем-Екс", президент Картер пішов за концепцією секретаря оборони Гарольда Бравна у протилежності до іншого пляну продукції меншої ракети типу „Трайдент II", що її можна вистрілювати з підводних човнів. Хоча запропонований договір з СССР щодо обмеження стратегічної нуклеарної зброї (САЛТ II) дозволяє на продукцію ракети типу „Ем-Екс", уряд ЗСА передбачає, що СССР матиме застереження щодо рішення президента Картера. Також відомо, що в Конгресі ЗСА існують застереження, зокрема серед ліберальних кіл, щодо доцільности продукції цієї ракети з уваги на великі кошти. Але рішення президента Картера задоволить консервативні кола в Сенаті ЗСА, що, у свою чергу, збільшить шанси на ратифікацію запропонованого договору САЛТ II.

Продукція нової ракети мала б початись вже літом цього року, а перші її випробування — в 1983 році. Розміщення біля 200 ракет цього типу і середній і південнозахідній частинах ЗСА мало б початись в 1986 році і закінчитись три роки пізніше. Ракета, з десятьма атомовими стрільнами, мала б бути схована під землею в тунелі довжиною 20 миль. Всупереч поглядам Пентагону, який уважає, що дах над тунелем повинен бути закритий, президент Картер уважає, що, згідно з договором САЛТ II, Совєтський Союз повинен мати змогу без труднощів перевірити число ракет, чого й ЗСА будуть вимагати від СССР.

З уваги на непевність реакції населення тих стейтів ЗСА, в яких мали б бути розміщені ракети, Білий Дім плянує повести широку кампанію, щоб запевнити це населення, що ракета не становитиме безпосередньої загрози для нього. Ракети мали б бути розміщені на території Арізони і Ню Мексіко, на територіях, що їх власником є Державний департамент, і на землях під контролею Бюра земельного управління в стейтах Юта і Невада.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД ЛІКВІДАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ЕМБАРҐА ВІДНОСНО РОДЕЗІЇ

Вашінгтон. — Президент Картер, виступаючи минулого тижня на пресовій конференції, категорично відмовився від ліквідації економічного ембарга відносно Родезії, чи як тепер цю країну називають Зімбабве. Президент при тому відмітив, що він зробить все можливе, щоб ця справа залишилась прерогативою уряду і щоб Конґрес не зробив нерозважних потягнень. „Я хочу бути з вами щирим і признатися, — заявив президент Картер журналістам, — що я не маю підтримки діяльности в Сенаті у цій справі і правдоподібно також в Палаті Репрезентантів". Президент при тому додав, що престиж З'єднаних Стейтів Америки був би дуже послаблений, якщо б уряд ЗСА, випереджаючи в тому випадку інші країни, уневажнив економічне ембарго для Зімбабве. Тому він плянує зробити всякі заходи, щоб до такої ситуації не допустити.

Вияснюючи глибше обставини, які змушують його зайняти якраз таке становище, президент Картер підкреслив, що теперішній уряд у Зімбабве, очолюваний чорним прем'єром єпископом Абелем Т. Музоревою, не сповнив усіх передумов, визначених Конґресом ЗСА в 1978 році.

Політичні спостерігачі погоджуються, що Президент буде мати труднощі в Сенаті, але якщо йдеться про Палату Репрезентантів, то співробітники і близькі дорадники Картера зуміють переконати більшість конґресменів про задержання постанови, а тим самим і ембарґа відносно Зімбабве. Деякі конґресмени погоджуються з думкою Президента, що уневажнювати ембарґо в теперішній ситуації означало б шкодити міжнародному престижеві ЗСА.

Прем'єр-міністер Зімбабве єпископ Музорева, виступаючи на пресовій конференції в Солсбері, столиці Родезії, назвав рішення президента Картера „негуманним", а тим більше, якщо його вчиняє християнин.

У додатку Кейса-Джевітса до торговельного закону говориться, що президент Картер має право зняти економічне ембарґо супроти Родезії, якщо в тій країні відбудуться демократичні вибори, до яких будуть допущені усі політичні партії і якщо новообраний уряд погодиться переговорювати з Патріотичним Фронтом, — який тепер веде партизанську війну проти уряду, — на всепартійній конференції. Авторами цієї резолюції були ліберальні республіканські сенатори Кліффорд П. Кейс з Ню Джерзі і Джекоб К. Джевітс з Ню Йорку.

Президент Картер твердить, що вибори, які відбулися в квітні в Родезії, не були ані демократичні, ані справедливі. Крім того, — каже Президент, — теперішній уряд не виявляє жадних познак, що він готовий переговорювати з іншими угрупованнями.

Група консервативних сенаторів і конґресменів не погоджується з арґументами уряду і самого Президента і вони стараються знайти більшість в Конґресі для блокування цієї справи. Велика частина конґресменів працює тепер над додатком, який унеможливив би вето Президента. До цієї групи належать також члени Комісії для закордонних зв'язків Джессі Гелмс з Північної Каролайни і Гаррі Ф. Бирд з Вірджінії. Переговоривши з групою сенаторів і конґресменів, президент Картер дещо зм'яґшив своє раніше наставлення до уряду в Родезії і пізніше у зустрічі з кореспондентами, поправившись заявив, що у цій країні дійсно наступили деякі зміни на краще і що вибори в квітні, як виглядає, проходили під наглядом багатьох чинників. Все одно президент Картер рекомендує почекати із уневажненням ембарґо, нав'язати контакти з британським урядом й іншими країнами, засягнути їхньої опінії, заки робити якенебудь потягнення.

ЩЕ ПРО КАНАДСЬКІ ВИБОРИ І ПЕРЕМОГУ УКРАЇНСЬКИХ ПОСЛІВ

Вінніпег, Канада. — Український католицький тижневик „Поступ" інформує у числі з 3-го червня ц. р., що майже з кожної політичної партії в Канаді кандидували на послів до Палати Громад українці. Очевидно, не всі виграли вибори, як це завжди буває у вільних демократичних виборах.

З урядової Консервативної партії вибори виграли такі українські посли: Стах Корчинський, Роман Рей Гнатишин, д-р П. Євчук, Іван Кушнір, Василь Юрко, Степан Папроцький, Данило Мазанківський та Андрей Гарві. Усі вони походять із західньої Канади. Ліберал Джессі Флис з Торонта (не відомо чи він поляк, чи українець) малою кількістю голосів переміг посла, українця, поміркованого консерватиста мгра Юрія Шимка.

З відомих українських кандидатів, які перепали у виборах є: Петро Маснюк, бувший консервативний посол, Володимир Гнадій (ліберал), Л. Левицький (НДП), Р. Климчук (ліберал), Г. Війченко (НДП), Максим Мельник (НДП), Р. Веллий (ліберал), Т. Резньовський (Сусп. кред.) та Юрій Шимко. До речі, посол Юрій Шимко одержав 14,724 голоси, а його противник Дж. Флис — 15,161 голосів.

Газета відмічує, що в прогрі міністра багатокультурности Нормана Кафика, українці понесли велику втрату.

Коротке перебування Владики Митрополита Мстислава у Парижі

Париж (УПІ). — У вівторок, 22 травня ранком прилетів із Ню Йорку до Парижу Владика Митрополит Мстислав. Зустріли його на летовищі Директор В-ва „Українське Слово" В. Лозовінський з дружиною та секретар Т-ва бувших вояків Армії УНРеспубліки сот. В. Лазаркевич. Владика був явно недужий і виснажений подорожжю. Проте, у середу 23 травня, у день народження бл. п. Симона Петлюри, Владика відправив над його могилою родинну Панахиду, під час якої падав холодний і рясний дощ. У п'ятницю 25-го травня, у день трагічної смерти С. Петлюри, була відправлена Панахида, яку відслужив Владика Архиєпископ Орест і адміністратор УАПЦеркви на Францію й Бельгію прот. Б. Хайневський. Директор Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі П. Йосипишин положив на могилу гарну китицю квітів. На цій панахиді Митрополит Мстислав був лише присутнім.

З огляду на фізичне вичерпання, Владика Мстислав не зміг узяти участи в інших урочистостях, що були пов'язані з відзначенням 100-ої річниці народження Симона Петлюри, а саме: у засіданні Ради Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі, у З'їзді був. Вояків Армії Української Народної Республіки, в соборній архиєрейській Службі Божій в церкві Ап. Симона Зилота у Парижі, яку в неділю, 27- травня, відправив Владика Архиєпископ Орест, та в урочистій Академії, що відбулася того ж дня в одній з кращих заль Парижу.

У суботу, 26 травня по полудні, Владика Мстислав віллетів до Женеви, до своєї родини Маріамни й Ігоря Суховерських, які подбали про негайну лікарську опіку. Від понеділка 28 травня Владика переходить клінічну перевірку стану його здоров'я.

Помер інж. Володимир Бережан, довголітній секретар 114-го Відділу УНС в Чікаґо

Чікаґо. — До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіла вістка з Чікаґо, що там у лікарні Св. Марії на 78-му році трудолюбивого життя помер визначний союзовий та громадський діяч і довголітній секретар 114-го Відділу УНСоюзу, Товариства св. Володимира в Чікаґо, інж. Володимир Бережан.

Інж. Володимир Бережан народився 23-го вересня 1911-го року в Лужанах, на Буковині, в Україні. Прибув до Америки в 1949-му році і відразу включився в ряди активних діячів УНСоюзу та ОДВУ. Впродовж 28 років він працював як інженер хемік у Свіфт Компанії. Обов'язки секретаря Відділу перебрав у 1958-му році та виконував їх до дня смерти. Крім цього, був активним в Окрузі УНСоюзу, займаючи в Окружній Управі пости секретаря та касира. Був теж делеґатом на ряді Конвенцій УНСоюзу, а на останній Конвенції — членом Фінансової Комісії.

Бл. п. інж. Володимир Бережан полишив у смутку дружину Ольгу, дочки Христину Козій та Марію Руфінґ і сина Бориса, як теж внуків Марка Козія і Степана Руфінґ, ближчу і дальшу родину та численну союзову громаду.

Панахида буде відправлена в понеділок, 11-го червня, о годині 7-ій вечора в похоронному заведенні Музики при Чікаґо евеню. Похорон відбудеться у вівторок, 12-го червня, починаючи від години 10:30 ранком, з цього ж похоронного заведення до катедри св. Володимира і на цвинтар у Ельмвуді, Ілл.

Повстанці в Нікараґуї захопили кілька міст

Манаґуа, Нікараґуа. — У наслідок сильно поширених дій у різних частинах Нікараґуи, повстанці скрайньо-лівого Сандиністичного Національного Визвольного Фронту захопили кілька міст та перевели кілька нападів на передмістя столичного міста Манаґуа. З уваги на загрозу з боку повстанців, президент Анастазіо Сомоза Дебайлє проголосив стан облоги у цій цілковито спаралізований страйками країні.

У неділю, 10-го червня, бої на вулицях Манаґуи посилились, але повстанцям не вдалось пробитись до сильно хороненої квартири Сомози.

Зайнявши більшу частини Лєону, другого щодо величини міста Нікараґуи, повстанці повели сильні напади на міста Матаґальпа, Окоталь і Чічіґальпа у північній частині і Массаю, Діріянбу й Ґранаду в південній частині Нікараґуи. Після завзятих боїв вони зайняли ці міста, вбивши біля сотні ґвардистів. Досі, однак, повстанцям не вдалось захопити касарень ґвардистів.

З уваги на проголошений опозиційними партіями страйк і на встановлений Сомозою стан облоги, майже всі фабрики, бюра, школи й крамниці — закриті. Більшість лідерів опозиції ховаються, побоюючись арештів.

У четвер, 7-го червня, поліція заарештувала лідера Соціял-демократичної партії Едмунда Кальдерона, не подаючи жадних причин на це. Видання опозиційної газети за четвер не появилось, бо аґенти уряду сконфіскували вже надрукований матеріял, заявляючи редакторові Ксавієрові Чоморро, що цензори перевірять цей матеріял аж наступного дня.

У міжчасі Державний департамент ЗСА подав до відома, що новий амбасадор ЗСА в Нікараґуі Лоренс Пеззулло вже заприсяжений на цей пост і виїхав до Манаґуи.

Державний департамент також подав до відома, що у випадку посиленої загрози американські громадяни будуть негайно евакуовані з Нікараґуи.

Президент Португалії прийняв резиґнацію уряду, заповів нові вибори

Прем'єр Португалії Карльос Мото Пінто

Лісбона, Портуґалія. — Президент Портуґалії Антоніо Ромальго Іанес в кінці минулого тижня прийняв резиґнацію прем'єр-міністра Карльоса Мота Пінта і його уряду, відкриваючи тим самим шлях до нових парляменратних виборів. Теперішній уряд погодився, однак, виконувати свої функції аж до часу зформування нового уряду в Портуґалії. Політичні спостерігачі звертають уваґу, що президентові Іанесові ледве чи вдасться зформувати новий уряд в існуючій ситуації і що нові вибори в цій країні таки відбудуться.

Уряд прем'єра Пінта був десятим з черги урядом від часу революційних змін у 1974 році і встановлення в Портуґалії демократичної системи.

Появилася книжка про „Союз Визволення України" з 1914-18 років

Ню Йорк (ік). — У Видавництві „Червона Калина", яке не завмерло, хоча недавно померли його голова д-р Володимир Галан і фактичний керівник, плянувальник та душа того Видавництва й фанатик друкованого слова Петро Постолюк, у тому Видавництві появилася нова книжка: „Союз Визволення України" 1914-1918, Відень. Це збірна праця 12-ох авторів, що їх статті заповнюють рівно 200 сторінок книжки, про яку справедливо сказано у вступному слові, що „ця книжка — це нове джерело до національного відродження української людини на початку XX століття".

Як відомо — Союз Визволення України з років 1914-1918 — це була організація створена першими новітніми українськими політичними еміґрантами з царської Росії з XIX і XX сторіч. Ця еміґрація перед і з часів Першої світової війни відіграла велику ролю в новітній історії — в історії її політичної думки: вона була наче репрезентантом концепції орієнтації на центральні держави і з цією думкою займалася спеціяльно українськими полоненими з царської армії, які опинилися в австрійських таборах. Серед тих, здебільша ще мало свідомих вояків у російських військових уніформах — діячі з Союзу Визволення України вели національно-політичну освідомну роботу, водночас несли їм знання українознавчих наук та використали кадри свідомих вже недавніх російських вояків для створення української славетної Сірої дивізії, що її штабовим адьютантом був незабутній мистець пок. Микола Бутович.

У цій книжці залишено на боці політичну сторінку Союзу Визволення України, а присвячено всі статті культурно-освітній та господарській діяльності, як теж створенню згаданої військової формації. Головною заслугою появи тієї книжки є заходи діяча, який — на жаль — не дожив, щоби побачити її: інж. Петра Дубрівного. „Червона Калина" зобов'язалася була перед ним до видання цієї книжки і після його смерти таки виконала це своє моральне зобов'язання. Дослідник новітньої історії України отримав нове цінне авторитетне джерело інформацій і студій. Мистецьку обкладинку зладив Едвард Козак. Книжку можна придбати в усіх книгарнях, зокрема у книгарні „Свободи".

Екзекутивний директор Централі КУК відвідав Едмонтон

Едмонтон, Канада (КУК). — У днях 11, 12, і 13-го травня ц. р., д-р С. Яр. Кальба, екзекутивний директор КУК, відвідав столицю Альберти, взявши участь у Шкільній Конференції Учителів Української Мови. Бувши на Конференції, він зреферував учасникам про працю Централі КУК на Провінційній нараді КУК Альберти про підготову вшанування меценатів і фундаторів Шевченківської Фундації урочистим обідом під проводом д-ра І. Глинки, президента Фундації.

Перебуваючи в Альберті, д-р С. Кальба в товаристві інж. В. Кунди, Ю. Хаби та п-і К. Турко зустрінувся з новим міністром для справ культури Альберти п-і М. ЛеМессюріє і відвідав Канадський Інститут Українських Студій, де обговорювано з проф. М. Лупулом, директором цього Інституту, справу координації навчання української мови в Альберті.

Д-р С. Кальба відвідав також редакцію „Українських Вістей" та Український Канадський Музей, де зустрінувся з інж. М. Когутом, членом Контрольної комісії Централі КУК. Рівночасно екзекутивний директор Централі КУК поінформував про її працю під час півгодинного інтерв'ю, яке підготовили мгр Р. Осташевський для місцевої української телевізійної програми.

КЛОПОТИ УКРАЇНКИ З ВІЗОЮ ДО ЗСА

Москва. — Пресова служба Ассошієйтед Пресс інформує, що 45-річна жінка, Марія Окопна, яка п'ять років вичікувала, щоб отримати дозвіл на виїзд до ЗСА, просидівши тут два дні в американській амбасаді, вирішила повернутись до Львова, де живе її чоловік Михайло та її дві дочки.

СССР розбудовує збройну силу на Курильських островах

Токіо, Японія. — Пресове аґентство Ройтерса, покликаючись на інформаційні джерела Японської Оборонної Ради, інформує, що совєтський Союз посилив постачання зброї на два Курильські острови на північ від Японії.

Офіційні чинники Японської Ради переконані в цьому, що 10-го травня ц. р., совєтський корабель, пропливаючи через протоку Гуґару, перевіз на острови Ітуруп і Кунашір великі запаси зброї.

Дискусія, яка розгорнулась поміж цими двома державами по Другій світовій війні і триває досі, кому з них мають належати ці острови, є далі великою перешкодою, яка стоїть на шляху мирного договору. У лютому японський уряд вніс протест до СССР в справі їхньої мілітарної розбудови на цих островах, але цей протест совєтський уряд відкинув, назвавши це втручуванням у внутрішні справи їхньої країни. Японія вважає, що ці острови Москва нелеґально прилучила до СССР.

КОНЦЕРТ „МОЛОДОЇ ДУМКИ" У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — У неділю, 17-го червня, від год. 1-3 по полудні тут в театральній залі „Арт Музеюм" при 26 Бенджамін Френклін Парквей відбудеться концерт дитячого хору „Молода Думка" з Ню Йорку, що його організує з нагоди „Року Дитини-- 98 Відділ СУА при допомозі Окружної Управи. Вступи: 2 доляри для дорослих, 1 — для дітий.

Китай і В'єтнам продовжуватимуть розмови в Пекіні

Пекін. — Згідно з повідомленням китайського пресового аґентства з четверга, 7-го червня, представники Китайської Народної Республіки й В'єтнаму продовжуватимуть мирові переговори в Пекіні, починаючи 25-го червня ц. р., не зважаючи на майже повний неуспіх серії раніших зустрічей в Ганої.

Єдине питання, що його розв'язано позитивно — це виміна полоненими. Однак, такі питання, як встрявання В'єтнаму у внутрішні справи Камбоджі й Ляосу та поширення впливів цієї країни на цілий Індокитай — навіть не заторкнено під час першої серії переговорів. Крім того, КНР сильно затурбована відношенням в'єтнамської влади до етнічних китайців у В'єтнамі, яких насильно виселюють. Не менш ключевим питанням для КНР є поширення впливів СССР в Індокитаї з уваги на тісні зв'язки Ганою з Москвою.

ЩЕ ПРО „ЮВІЛЕЙ ІНЖ. РОМАНА РАКОВСЬКОГО"

У репортажі під заголовком „Ювілей інж. Романа Раковського", який появився у 127-му числі „Свободи" з п'ятниці, 8-го червня, наступні розділи мають звучати так: „Ювілят був директором Суспільного Промислу у Львові ... За його ініціятивою Централбанк урухомив Фонд Господарської Розбудови ... Він сказав, що пішов на працю в кооперації під впливом свого батька, о. Йосифа Раковського, визначного кооперативного діяча".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Братський тиждень

Крайовий Братський Конгрес Америки і, з його ініціятиви, губернатори поодиноких стейтів та посадники міст проголосили сім днів, від п'ятниці 8-го червня до четверга, 14-го червня, Братським Тижнем Америки в трьох головних цілях:

1. Поінформувати американський нарід про братсько-запомогові організації та їх вклад у збереження і розвиток нашої спадщини;

2. Звернути увагу на рішальну ролю культурних і духових вартостей також у сучасному суспільстві;

3. Виявити свою турботу розладом і розкладом родинного життя в теперішньому часі.

Уся ця активність протягом Братського Тижня проходитиме під знаком глибокого патріотизму та найкращих ідеалів, що їх символізує американський зоряно-смугастий прапор і закінчиться Днем Прапора в четвер, 14-го червня.

Великої, якщо не рішальної вартости цього Тижня для нашого майбутнього не можна б перецінити. Цього ж року в загальноамериканському маштабі він проходить головно під знаком турботи за той уже майже катастрофальний стан, що заіснував в системі родинного життя, тієї основної клітини кожної громади і кожного народу. На це вказують безчисленні приклади щоденного життя, відомі з преси, радіо і телебачення, не один промовистий приклад того розладу родинного життя кожний з нас знає і з власного оточення.

Але, ця справа є — можна б сказати — загальною болячкою, вона, як і багато інших подібних проблем, є наслідком тих неймовірних труднощів, що їх має людина в необхідності етичного достосування до питоменного для нашої доби шаленого розвитку технології. Очевидно, що ми, українці в Америці, як одне з того „множества", з якого складається американська суспільність, можемо багато в дечому допомогти нашим добрим прикладом. Проте, ми маємо ще й свої специфічні проблеми, які заслуговують на дбайливу увагу в цьому Братському Тижні.

Це вже доказана історією і практикою істина, що поза нашими Церквами наші чотири братські союзи: Український Народний Союз, Український Братський (раніше Робітничий) Союз, Союз Українців Католиків „Провидіння" і Українська Народна Поміч є найбільш стабільними українськими установами в Новому Світі. Це відноситься зокрема до найбільшого і найстаршого, сьогодні вже 85-літнього Українського Народного Союзу.

Свого часу у Верховному Суді Америки названо братсько-запомогові союзи „Малими республіками" („Літтел репабликс"). Навряд чи є друга українська установа в світі, яка так дуже відповідала б цьому понятті і окресленні „республіки", від її ідейних заложень і членського складу почавши, а на статутовому оформленні і практичному правлінні скінчивши. Кожна інша група, партія, організація і установа має, крім своїх високих ідеалістичних цілей, ще певні свої партикулярні завдання, які можуть себе взаємно виключити, але всі вони вміщаються однаково в ідейних, як і організаційних рамках Українського Народного Союзу. Очевидно, що в світі немає нічого завершено ідеального, отже й УНСоюз мав у різних часах і може мати сьогодні свої недомагання. Але, якщо він не є ідеальний, то цілком певно є найбільш до ідеального зближений, бо найбільш відповідає засаді того братерства, що його в цьому Братському Тижні відзначено.

У чому ж полягає ця засада братерства, що є основою УНСоюзу? Її чи не найкраще характеризує пригода одного старшого американця, який вийшовши на прохід, зустрів хлопчину, який ніс на плечах другого хлопця. „Де ж ти двигаєш такий тягар?" — спитав він хлопчину, який відповів: „То не є жаден тягар, то мій брат!" Це є суть братського Українського Народного Союзу, в якому всі його члени є брати і сестри, щонайменше повинні бути і повинні до цього змагати.

На такому тлі, в такій ситуації і в цьому Братському Тижні кожний з нас нехай би бодай одну хвилину застановився і подумав, як незрівняно краще, надійніше і могутніше виглядало б і було б наше особисте і спільнотне життя в усіх його проявах та наша допомога рідному нашому українському народові в його змаганнях, якщо членство в Українському Народному Союзі було б, після хрищення, другим самозрозумілим обов'язком для кожного українця в Америці і Канаді.

Л. Рихтицький

МОСКОВСЬКИЙ ПЛЯН ВІЙНИ...?

Кожному уважному спостерігачеві світових подій ясно, що помимо старань чільних світових столиць, політичне напруження у світі не зменшується, а навпаки зростає у прямому запереченні добронадійним запевненням державних мужів. Додати можна, що прилюдні заяви цих великих політиків і їхні приватні думки не мають нічого зі собою спільного і це показується зокрема, коли хтось із цих великих мужів втратись свій високий пост з таких чи інших причин. Переставши бути відповідальним за політичну лінію своєї держави, ці політики щойно тоді у своїх інтерв'ю, у статтях чи у книжках висловлюють свої дійсні переконання, сумою яких є неприхований страх із-за розвитку подій у світі. Боротьба світла з темрявою, боротьба добра з лихом, білого з чорним — чи червоним — не є нічим новим в історії світу. Потуги і центри сил зударялися із собою в минулому і будуть воювати в майбутньому. І завжди близько вже перед генеральною розправою у світі творилися два основні табори, не залишаючи насправді нікого дійсно невтральним, бо ніхто не може бути абсолютно байдужим до своєї долі. Приклад Швайцарії, яка проголосила невтральність у Другій світовій війні, а проте узброїлася і поставила свої війська на кордонах з Німеччиною, нехай послужить пригадкою, що ніхто не може і не хоче бути чисто невтральний до всього, що діється навколо нього.

Наш час нагадує роки перед минулими великими війнами. Зі світового конґльомерату, створеного неясним політичним закінченням попередньої війни, виросли знову різноманітні сили, змінилася приязнь попередньої війни, виросли знову різноманітні сили, змінилися приязнь і ворожість, створилися нові об'єднання політичних та економічних інтересів і нарешті, помалу виникнули два великі табори: один під проводом Вашінґтону, навіть, якщо цей провід не завжди відповідає своїм завданням, і другий під проводом Москви. В процесі розвитку ситуації, після великих вагань і змін, третя потенційна сила світу, Китай, нарешті заявив себе теж по одному боці, і якщо не можна ще сказати, що він став по боці Вашінґтону, можна зате з більшою певністю сказати, що він став проти Москви. Сума американських і китайських інтересів — помимо різних складників — довела до наближення цих двох потуг і то навіть досить раптово, якщо пригадаємо собі події з 15-го грудня минулого року, коли президент Картер нагло і навіть брутально втяв зв'язки Америки з Національним Китаєм та визнав Пекін.

Чому так сталося, повинно бути всім ясне. Великі воєнні зудари ведуться, зокрема в модерній історії, між двома таборами і третій не має для себе місця. У світовій журналістиці зроблено чимало вже аналіз, чому Китай станув по боці Америки, чому Японія станула по боці Китаю і тепер аналізують становища розбудженого Ісляму: по чиєму боці стане він...? Ця найновіша сила, яка так несподівано і раптово появилася на шахівницях світової політики, становить собою велику ще загадку і сьогодні важко сказати по чиєму боці вона стане у вирішну хвилину, але невтральною вона не залишиться, це певне. І деякі познаки вказують, що помимо протиамериканських демонстрацій іранського мотлоху, помимо протиамериканських заяв палестинських підпільних організацій, ця сила верещить проти Америки не так із переконання чи з перспективи дійсної потреби, як радше з люті, що Америка зв'язала себе так сильно і безпардонно з Ізраїлем, не залишаючи майже місця на політичну та ідеологічну гру ісламського світу. Для американської політики в цьому напрямку типічне є ставлення до Єгипту, і Америка показує Ісламові, що це — на її думку єдиний шлях вирішити, до якого табору Іслям захоче себе прилучити. Наша думка така, що хоч Іслям буде сіпатися ще якийсь час проти Вашінґтону, приклад Афганістану, Південного Ємену і Етіопії вирішить по якому боці цей оновлений рух себе виявить в остаточному рахунку.

Назріваючий конфлікт, зведений до кінцевого знаменника, це конфлікт між російським імперіялізмом і рештою світу, або так званим вільним світом Заходу. На тему такого конфлікту появилося уже багато книжок і безчисленна кількість статтей та коментарів, зокрема від часу, коли кирайсько-російський конфлікт став видний всьому світові. Силої політичної інерції, західня думка склоняється завжди радше до тези, що якщо щось станеться, краще вигортати жар чужими руками, як своїми. Тому так багато пишеться про війну між Китаєм і Росією, хоча появилися вже твори про можливість російської атаки на Західню Европу, як передмістя Америки, отже про війну між Росією і Америкою.

Ясно, що до світового концерту думок про майбутні події, Росія мусіла додати і свою мелодію. Зокрема не давала Москві спокою точна історична аналіза російсько-китайського конфлікту, що її написав американський політичний коментатор Гаррісон Сейлсбері п. з. „Війна між Росією і Китаєм", в якій автор,

(Закінчення на стор. 4)

Михайло Кушнір

В ПАВУТИННЮ БРЕХНІ

(2)

У процесі большевицького фальшування фактів можна відрізнити кілька нюансів. Це передусім промовчування невигідних подій і людей. Наприклад, большевицька історія філософії не визнає існування новочасних філософів. У большевицькій історії філософії ні одним словом не згадується, наприклад, европейських неореалістів, не зважаючи на те, що між ними знамениті уми (як наприклад, Альфред Вайтгед) бо це їм невигідно. Але коли обставини приневолюють большевиків зайняти становище до якихсь проблем, які вони не хотіли раніше добачувати, вони намагаються їх легковажити і фальшиво інтерпретувати. Коли большевики були приневолені згадати у своєму філософічному словнику, наприклад, Генрі Берґсона і Віліяма Джемса, вони обмежуються до легковажної, короткої згадки в такій очевидно брехливій, провокаційній, обурливій інтерпретації: „Берґсон філософ імперіялістичної буржуазії"... „відкриває двері попівщині і „мракобесию". — А про Джемса: „служить теоретичним узасадненням авантурницької практики аґресивної імперіялістичної буржуазії".

Деколи большевики вперто заперечують існуючі факти, бо вони їх компромітують, як це мається з тайним протоколом пакту Рібентроп-Молотов, давно опублікованим на Заході. Але найчастішим большевицьким засобом фальшування дійсности — є свідома брехня, спотворення, свідоме перекручення, наклеп.

Як це виглядає у практиці — найкраще спостерігати на посібниках історії України, „спрепарованих" большевиками для вжитку української молоді. Їй ампутовано цілу княжу добу, а зформувалася Україна тільки для того, щоб якмога скоріше об'єднатися навіки зі старшою, культурною Московщиною. Справжньою ґротескою, з точки зору історичної правди, є історія взаємовідносин України і Москви. Найновіша історія України — це вже тільки історія розвитку марксизму й Комуністичної партії на українських землях. В цьому підході — українська визвольна боротьба 1917-1921 рр. — це протинародня затія української буржуазії, що змагалася до ще більшого поневолення українських селян і робітників, це тільки шлях зрадництва й авантюр. Петлюра — зрадник робітничої кляси, авантюрист і запроданець, аґент буржуазної Польщі. Коновалець — моральна гнилизна, зрадник народу, аґент на службі німецької розвідки. Степан Бандера і генерал Чупринка-Шухевич — це „звироднілі бандити" на службі чужих, німецького й американського імперіялізмів, які гнобили й винищували селян і робітників.

Коли московські большевики втовкмачують в голови українських дітей такого роду „науку", нісенітниці і брехні, — то це, коли береться до уваги ціль Москви, можна до певної міри розуміти. Тим більше, що це діється внутрі Совєтського Союзу, де ніхто не насмілюється протиставитися цій брехні. Важче розуміти, коли Москва намагається імпортувати ці брехні до вільного світу, щоб там відповідно унапрямлювати публічну опінію. Але бувають загрозливі ситуації, в яких треба рискувати.

Таку, між іншими, загрозливу для Москви ситуацію, у процесі розгортання нею політичної війни в багатьох країнах вільного світу — викликує діяння Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН).

Трагедією сучасного політичноого світу є те, що немає в ньому іншої універсальної концепції, крім концепції комунізму. Світ зцілюється, але ніхто, крім большевиків, не хоче взяти відповідальности за цілість. Одною з причин постійного політичного успіху Москви й її жорстокости та забріханої комуністичної системи є те, що совєтська політика висуває програму політичного універсалізму і в користь цього очевидного підступу заявляє готовість допомагати покривдженим народам. Ця широко реклямована готовість має своє пропаґандивне значення і то без уваги на те, чи допомога колинебудь здійснюється.

АБН немилосердно розкриває приховані імперіялістично-колоніяльні ходи Москви. Він невпинно вказує на те, що незмінна суть Москви полягає в загарбуванні чужих територій, в духовому й фізичному винищуванні підбитих народів, у безсердечній асиміляції, в політичному, соціяльному й економічному гнобленні поневолених нею націй, а навіть у повнім їх нівелюванні.

АБН протиставляє большевицькій політичній універсальній концепції — українську християнську універсальну концепцію, змістом якої є не поширення чи звуження кордонів імперій, але розвал усіх імперій світу, перемога національно-визвольної ідеї, система національних незалежних держав усіх народів світу.

Невпинна праця АБН на міжнародному форумі, а далі політичний реалізм, розуміння політичної ситуації світу й динаміка, які визначають концепцію, видвигану АБН — привертають до себе щораз більше увагу світу. І в цьому криється загроза для тактичних ходів Москви.

[Продовження буде]

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

ЗВІДКІЛЯ УЗЯВСЯ МІСЯЦЬ?

Походження місяця було завжди окутане містерійним серпанком таємниці. В XIX сторіччі спопуляризувалася теорія, що Місяць — це частина землі відірвана з Басейну Тихого океану в початковій стадії існування землі. Джордж Г. Дарвін висунув у 1878 році гіпотезу, що в сивій давнині, коли день тривав у нас чотири дні, місяць був частиною землі. Коли земля оберталася довкола своєї осі, сонце вирошувало в тих 4-ох годинах два морські припливи та відпливи. Дивним збігом обставин природний період обороту землі дорівнювався також 4 годинам. У висліді тієї співдії, наступив резонанс, що збільшив багатократно величину припливів і відпливів. Кінцевим звеном цього резонансу було захитання рівноваги землі та відірвання від неї частини землі в формі місяця з околиць Тихого океану. Існувало тоді багато переконливих даних на потвердження тієї гіпотези: густота місяця (3.3), що дорівнювала густоті скель на поверхні землі, тотожність базальтових скель на дні Тихого океану та на поверхні місяця, врешті велика активність вулканів на побережжях Тихого океану, цебто на пограниччі близко землі, ще залишилася по відірванні місяця. На жаль, цю блискучу теорію опрокинув у 1920 році молодий англійський науковець Гарольд Джеффріс, який доказав, що морські припливи не були спроможні відірвати такої великої частини землі, тому що більша частина енергії води в часі припливів зуживалася на поборення липкости (віскози) води.

Ще один нищівний доказ проти теорії Дарвіна виявили науковці Каліфорнійського університету, які досліджуючи положення місячної орбіти в минулім ствердили, що вона ніколи не переходила крізь околицю рівника.

Друга дуже популярна теорія постання місяця твердить, що місяць — це посестра планети землі, що зародилася з тієї самої пилової хмари, що земля. Доказом цього хемічна подібність композиції обох плянет. Коли, проте, проаналізувати цю теорію докладніше та перекинути сьогоднішню дію припливів та відпливів взад, мов перекручену фільмову стрічку, тоді побачимо, що 1.5 до 2.0 більйонів років тому місяць кружляв дуже близько землі. Якщо тепер взяти до уваги, що вік нашої соняшної системи дорівнюється 4.5 більйонів років, тоді виглядає майже неправдоподібним, щоб місяць був в тому часі окремою плянетою.

Третя теорія постання місяця висуває можливість перехоплення місяця в орбіту землі приблизно 2.5 більйонія років тому назад. Перехоплення місяця спричинило приплив моря до висоти 5 миль, які вишліфували поверхню землі та спричинили зміну місячної орбіти з еліптичної на колову та її переміщення здовж обох земських бігунів. Згідно з тією гіпотезою місяць кружляв довкола землі, на відстані 19,000 миль, ще 13 годин. Гігантичні припливи та зв'язані з ними сили тертя, які збільшили земський день до 4.3 годин та припізнили орбітний рух місяця, аж доки він не зблизився на відстань 11,000 миль від землі. Ця теорія не виключає проте можливости існування та постання місяця, як окремої плянети, яка кружляла в нашій соняшній системі до часу її перехоплення землею.

Наука зв'язувала великі надії з вичаленням людини на поверхні місяця та хемічній аналізі зразків землі та мінералів, зібраних з його поверхні. На жаль, хоч сотки кольограмів зразків з місяця перевезено на землю, досі важко на їх основі поставити дефінітивну теорію його постання.

Але без огляду на те, як створився місяць, не має сумніву, що наша плянета і найближчий сусід землі — зформовані з тієї самої праматері. Отже, якщо вода існує на землі, вона повинна також існувати на місяці, якщо не на його поверхні, то в його нутрі. Крім великих подібностей між землею та місяцем існує між ними також багато розбіжностей. Одною з них є відмінність магнетного поля довкола поверхень обох небесних тіл, а особливо в околицях їх обох бігунів.

Джерелом магнетного поля землі вважають його 3,500 кілометровий стрижінь в середині землі, що становить розтоплену масу з металів, головно заліза та нікелю, в якому вирощується особливий електричний струм (Едді), що творить довкола себе унікальне магнетне поле.

Магнетне поле землі взаємодіє зі соляними вітрами та міжлянетним магнетним полем, створюючи магнетосферу та радіові пояси Ван Аллена, які перехоплюють високоенерґетичні електрони та протони, що летять до нас з космічних просторів.

Хоча місяць має також пливкий стрижінь 770 кілометрів завгрубшки, в ньому немає ні заліза, ні нікелю і з цього приводу місяць не має магнетного поля.

Здається, що промине ще багато часу, заки наука буде могти розшифрувати таємницю народин місяця та сказати, яка теорія його постання правдива: теорія матері й дочки, теорія 2-ох сестер, чи теорія перехоплення і адаптації.

Ганна Черінь

ЧОТИРИ СТОЛИЦІ

(18)

Я дуже рада, що ми побачили Стратфорд. Бути в Англії й не відвідати Стратфорда — це те саме, що бути в Києві й обминути могилу Шевченка в Каневі. Навіть більше, бо в Каневі Шевченко тільки похований, а жив він там мало, а Стратфорд, зв'язаний із Шекспіром з роду в рід. По смерті поета його будинок ще довго належав Шекспірам, аж поки вони не продали дім якомусь м'ясареві. Проте, Діккенс організував комітет, на чолі з тим же вічним активістом, принцем Альбертом, вони купили Шекспірів дім і зробили його національним заповідником.

Автобус чекає, а наші пані ще купують сувеніри. А поки вони прийдуть, я шмигнула через дорогу в якусь шопку — так, щоб автобус було видно. Але що купиш, коли слідом іде чоловік і, наче між іншим, каже:

— А чи це тобі справді потрібно?

А як подумати тверезо, то таки й не потрібно. Але якби ми купували тільки те, що потрібно, давно вже була б криза й кінцева інфляція.

Лондонські українці

Тільки ми приїхали, вже задзвонив телефон: пан і пані Ленківські прибули до нас в готель. Я схопила свої матеріяли для читання (не встигла переглянути і, як я часто роблю, вирішила сплянувати програму вже в залі, побачивши, хто прийшов і прикинувши, що саме для таких людей буде цікаво). В основному, я горіла бажанням прочитати уривки з свого щойно закінченого перед виїздом роману „Слова". Саме тут. Новий твір — новим слухачам.

Ленківські, симпатичне й вродливе подружжя, зустріли нас, як друзі, хоч ми досі не бачились і не листувались. Це сім'я. Якщо американець у великім місті до когось звернеться й скаже: „Я голодний, і мені нема де заночувати", це йому поможе, як мертвому кадило. Але знайдіть українця й зверніться до нього рідною мовою — і вас приголублять. Правда, зі знайомими бувають прикрі розчарування, але про це не варто говорити.

Я думала, що ми відразу поїдемо до залі, де буде зустріч, але Ленківські хотіли похвалитися деякими досягненнями українців Лондону. Вони повезли мене в новопридбаний будинок Філії Українського Католицького Університету на 79 Голланд Парк, де нас зустрів господар, пан Кудлик. Будинок куплено за добру ціну (300,000 фунтів), левину долю яких дав Патріярх Йосиф. Будинок дуже гарний, особливо після того, як закінчать ремонт — у Джорджівському ж стилі, з мистецькими емалевими екранами. Окрема кімната приділена під бібліотеку — покищо порожня, але вже прибувають книги. Гарні викладові залі, а також кімнатки-спальні, розраховані на студентів і відвідувачів, із зручними скандинавськими ліжками. Слідом за ними якраз зайшов якийсь український мандрівник із діпівською валізою — він хоче тут спинитися. Одного разу тут гостював брат Джека Пеленса й повідновлював досить гарно дерев'яні шафи. Недалеко, на цій же вулиці мешкає й дочка Пеленса.

За кілька бльоків звідси — домівка Союзу Українок Британії. Там уже зібралась публіка, що могла у той день прийти: більше людей, ніж я сподівалась. На столі стояв букет чудових домашніх троянд і чарував мене своїми пахощами. Правда, жінки скаржились, що тут рожі „не пахнуть", а на мою думку — якраз дуже пахнуть, багато сильніше, ніж в Америці. Через ностальґію українцям здається, що тільки в Україні квіти пахнуть „по-справжньому"...

Публіка була дуже культурна, уважна й привітна. Серед них була одна пані з Австралії, в цікавім шкірянім костюмі з чобітками, а також мене привітала вродлива й сумна вдова покійного редактора „Визвольного шляху", пані Драбат.

Взялась я читати одну гумореску —і, як мені вже траплялося, виявилось, що я не взяла з собою останньої сторінки. Довелося зімпровізувати закінчення з пам'яти,

одна з привілеїв українства — що ми всі — як одна велика

зовсім не так, як в оригіналі. Далі почала читати уривки з роману „Слова", і виявилось, що сторінки, вибрані з цілости напоспіх перед самим від'їздом, порозкидалися зовсім без нумерового порядку. Це вже була поважна перешкода, але кмітлива Голова відділу зрозуміла мою біду й заповіла перерву на каву („Що б ми робили без кави?" — так називається одна моя гумореска). Кава врятувала ситуацію, хоч мені довелося зрезиґнувати з тістечка, а натомість поскладати „Слова".

Слухачі сприйняли мій новий твір з ентузіязмом і замовили двадцять примірників роману, що ще й не пішов до друку. Потім мені подарували китицю червоних гвоздиків, а я подарувала Лондонським українцям експромт, що встигла скласти між двома горнятками кави.

Сувеніри

Голубіють неба видноколи,
Хмари і церкви сліпуче-білі...
Ґрецьке сонце на засмаглім тілі,
В серці ніжні хвилі баркаролі.

В серця власні, без маштабів, міри.
Не минає все без вороття...
Серце теж збирає сувеніри,
Платячи хвилинами життя.

Наші очі, пам'яти фотограф,
Ненаситно схоплюють красу
І складають все: шедевр — і огріх —
В несумісні проміжки часу.

Ми не квіти, що не сходять з клюмби.
Мандри нам — весела карусель.
У своєму стилі ми — Колюмби,
Завойовники нових земель.

Я мельодію чужої мови
Вже люблю, як рідну, як свою.
В кожнім місті кілька слів любови
Я на милу згадку збережу.

На найкращій із туристських точок
Скінчаться калейдоскопні зміни.
Повернусь я скоро в свій куточок,
Де цвітуть уже мої жоржини.

Милуватись буду по частинці
Сувенірами, що веселять мій зір.
Зустріч з вами, любі українці,
Це — з усіх найкращий сувенір.

(Кінець)

Відбудеться X Загальний З'їзд Уладу Старшого Пластунства

Ню Йорк (Р. Ю.). — X Загальний З'їзд Уладу Старшого пластунства відбудеться на пластовій оселі „Вовча Тропа" в днях 15-17-го червня ц. р. Реєстрація почнеться у п'ятницю, вечір, а опісля відбудеться товариський вечір.

Відкриття З'їзду передбачене на суботу, 16-го червня о год. 10:15 ранку. Після вибору президії, Начальний Пластун, пл. сен. Юрій Старосольський і голова головної пластової булави пл. сен. Любомир Романків виголосять слова-привіти. У той день також відбудуться вибори комісії; Номінаційної, Резолюційної, Правильниково-Статутової і Верифікаційної. Головна булава УСП покликала ст. пл. Ярему Кохана на голову Підготовчої комісії, і вона вже сьогодні діє. Відбудеться теж звітування головної булави УСП, наради комісій, панелі та ввечері товариська ватра.

У неділю відбудеться Служба Божа, звіти комісій, та вибір головної булави УСП на наступні три роки. Закриття З'їзду пляноване на 12:00 год. по полудні.

Цього ж тижня видруковано нове число газетки старшого пластунства „До висот", у якому головна булава УСП закликає усіх старших пластунів і пластунок взяти участь у цьому світовому з'їзді.

Ст. пл. Борис Сірський, теперішній головний булавний УСП, сподіється що з Канади і Америки прибуде коло 250 старших пластунів і пластунок. Будуть також делегати з Великої Британії і Аргентини.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

Відбувся вишкіл зв'язкових і впорядників УПЮ в Канаді

Торонто. — У днях 19, 20 і 21 травня ц.р. відбулися вишколи зв'язкових і впорядників УПЮ на Пластовій Січі в Онтаріо. У вишколах, організованих Виховним Сектором КПС Канади, взяло участь 19 пластунів і пластунок з різних Станиць в Канаді та 8 пластунів і пластунок з Детройту і Ню Джерзі. Спільне відкриття вишколів відбулося в суботу, 19-го травня, о годині 9-ій рано. Вишколи відкрив голова Виховного Сектору, пл. сен. О. Кандиба, а голова КПС Канади, пл. сен. Д. Дарсвич, привітала всіх присутніх.

Вишколи впорядників проводив ст. пл. Л. Терпляк, Булавний УПЮ-ів, а вишколи зв'язкових — ст. пл. Г. Шиптур, Булавна УПЮ-ок і уповноважена Скобиним Кругом. На вишкіл у неділю приїхала Головна Булавна Юначок і провідник Скобиного Круга, пл. сен. Л. Крупа з ЗСА. Прелегентами були: пл. сеніор Д. Даревич, О. Кандиба, Т. Джулинська, О. Джулинський, І. Винницька, М. Ващук, Л. Крупа і ст. пластуни Г. Шиптур, Л. Терпляк, Б. Колос, О. Сливинський.

Ці вишкільні семінари були завершенням кореспонденційної частини обох вишколів.

Погода була соняшна і виїмково тепла, настрій погідний, а учасники повні ентузіязму і запалу до виховної праці в Пласті.

НАПЕРЕДОДНІ „ДНЯ МОЛИТВИ" ЗАПЛЯНОВАНОГО МЕТРОПОЛІТАЛЬНИМ КОМІТЕТОМ РОКУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ

Ще тільки неповний тиждень ділить нас від дня, коли то наші українські діти в дні 17 червня будуть молитись за тих дітей, що впали жертвою московського терору, і будуть молитись за тих, яким сьогодні той сам ворог Москва не дає вільно молитись.

У Римі Патріярх Української Нескореної Церкви Йосиф відправить у тому намірені Святу Літургію і в цілому світі у цей день будуть теж відправлятися Служби Божі.

До Вас, Дорогі Батьки, звернення: приведіть своїх дітей на цю корисну імпрезу! Хай наші спільні молитви понесуться до Бога прохаючи Його про поміч нашим дітям в Україні — зажити вільним, щасливим життям разом з їхніми батьками, так як живуть діти у вільних країнах світу. Приведіть своїх дітей на цей „День Молитви"! Рік Української Дитини — це рік, на котрий ми — українські громади — ждали давно! Не жалійте часу і труду, а напевно в пам'яті Вашій і в серцях Ваших дітей залишиться незатертий спомин цього великого дня! Вони ж у цей день будуть об'єднані всі в одну велику українську родину і станута перед Богом просити його про кращу долю нашої многострадальної Батьківщини, а Бог вислухає молитов дітей.

Ще багато інших днів буде для Вас на відпочинок і на розвагу, а „День Молитви", зорганізований в цей спосіб, є тільки один і не скоро повториться. Нехай не забракне ні одної родини, яка не хотіла б у цей день вдягнути своїх дітей в українську ношу і привести їх до церкви св. Юра, де Святу Літургію відправить Преосвященний Владика Лостен в асисті о. д-ра Ґавліча, ЧСВВ, пароха церкви, та інших священиків. По Святій Літургії похід з транспарентами піде вулицями довкруги церкви, відтак — даром полуденок для дітей і мистецька програма у виконанні дітей Музичного садочку п. Марти Шлемкевич-Савицької, дітей з української школи у Пасейку під проводом дир. школи п. Стефанії Квасовської, і юний СУМ з Асторії під проводом п. Володимира Лехіцького.

Ще раз Комітет звертається до Вас, Велика Українська Громадо Метрополії і околиці, подбайте, щоб усі українські діти були в цей день злучені в одне! А Вас, Дорогі Батьки, закликаємо і пригадуємо, що тільки в єдності буде наша сила! Берім приклад від інших народів, які на клич спільної акції приходять масово, а це має велике значення. Такого роду спільні акції причиняються до релігійно-патріотичного виховання Ваших і наших дітей та поможуть їм в будучому сміло боротися за кращу долю нашої Батьківщини.

Стаха Гойдиш
Голова МКРУ Дитини

Французький міністер критикує закордонну політику ЗСА

Вашінґтон. — У вівторок, 5-го червня, закінчилася офіційна візита французького міністра закордонних справ Жан Франсуа-Понсе, який відбув розмови з президентом Джіммі Картером та іншими високими державними урядовцями у Вашінґтоні.

Жан Франсуа-Понсе

На пресконференції, яка відбулася у французькій амбасаді, французький міністер закордонних справ підтвердив існуючі розбіжності в закордонній політиці ЗСА і Франції. Він заявив, що Франція відмовляється підтримати мирний договір між Єгиптом та Ізраїлем. Франція побоюється, твердив Франсуа-Понсе, що цей договір може бути „сепаратним" і не доведе до „вирішення палестинського питання". Він також додав, що Франція „не засуджує договір", але його критика договору в багатьох випадках перегукувалася з арґументами арабського світу.

Відносно питання САЛТ II, Франсуа-Понсе заявив, що якщо не дійде до згоди у справах обмеження стратегічної атомової зброї, то „це заподіє тяжкий удар по детанті; тому ми стоїмо за позитивни висліди".

Французький міністер закордонних справ одночасно відмовився подати свою опінію про договір, бо він ще не читав того, що в ньому написано „дрібним шрифтом".

Одначе міністер Франсуа-Понсе заявив, що Совєтський Союз і ЗСА повинні домовитися про значні зменшення своїх стратегічних озброєнь, але французький міністер закордонних справ додав, що Франція в таких переговорах не буде брати участи та що її незалежне нуклеарне озброєння не підлягає жадному обговоренню.

Америка, Британія і Совєтський Союз продовжують переговори в справі заборони випробування атомної зброї

Женева, Швайцарія. — У вівторок, 5-го червня, тут розпочались знову переговори поміж З'єднаними Стейтами Америки, Британією і Совєтським Союзом, в справі заборони будь-яких випробувань атомної зброї, які почались в жовтні 1977 року, але після дев'ятитижневої сесії — їх перервано. Переговори в справі продовження заборони, схваленої 1963 року, щодо випробувань атомної зброї в атмосфері, а також заборони в майбутньому таких випробувань в космосі, під землею і під водою.

Центром цьогорічних дискусій в Женеві є домовлення у справі вживання „чорних коробок" — сейсмографічних апаратів, розміщених у певних стратегічних пунктах, що б могти розпізнати поміж природними струсами землі, а можливими раптовими порухами землі, спричиненими атомними вибухами.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II У ВАДОВІЦАХ ЗУСТРІНУВСЯ ІЗ СВОЇМИ ЗЕМЛЯКАМИ

Вадовіце, Польща. — У четвер, 7-го червня, Папа Іван Павло II прибув на відвідини до цього міста, де він народився 18-го травня 1920 року у малому скромному домі біля церкви, в якій його охрищено, і де в цьому містечку в Папі закріпилися догми католицизму. Вадовіце, положене 40 миль на Захід від Кракова, є ринком збуту для довколишніх господарств — і в ньому сьогодні — 15,000 населення, яке від 1938 року, тобто від цього часу, коли його залишив Папа, збільшилося на 50 відсотків.

Назустріч папі із сердечним привітанням вийшов товариш його шкільної лавки Збігнєв Сілковскі. Коли, опісля, підійшли до родинного його дому, де народився Папа, з вікон привітав його зір п-і Гелени Щепанської, яка в його дитинстві, не раз ним піклувалася, коли в його матері були інші зайняття.

У школі, до шкільного пульпіту супроводив Папу його колишній учитель о. Едвард Захер, який учив його катехизму. У розмові з кореспондентами він сказав, що „Папу ця середня школа виховала у неоклясичній традиції. На годинах бо кладено наголос на літературу, на прадавні історичні часи — порушувано їх в глибоких, сповнених аналізи дискусіях".

Пізніше, на площі біля свіжо, набіло помальованої церкви, зібрались земляки папи, щоб привітати його з відвідинами до його родинного міста. Папа своїм сильним баритоном включився в хор, який співав при супроводі місцевої оркестри. Спільно вони заспівали: „Боже благослови нашу Батьківщину" та „Польонія семпер фіделіс".

Пізніше Папа ще говорив із зібраними, згадавши ще ті часи, коли тут грала оркестра 12-го полку Армії, завваживши при цьому, що про це вже молоді люди напевно не пригадують.

Зібраний народ не пропускав ані одного його слова, навіть ті, хто не міг його доглянути крізь гущу людей. Цій зворушливій зустрічі приглядались місцеві працівники Комуністичної партії, вихилені з вікон готовної квартири, маючи найкращий ...обсерваційний пункт у цьому місті.

У його промові до зібраних Папа підкреслив важливість років дитинства і юности на формування особовости людини та її характеру, зазначивши, що „саме це й є ці роки, які нерозривно мене прив'язали до Вадовиць, до міста, до околиць біля нього, до річки Скави, до Бескидів".

Цього ж дня, тільки Папа зійшов униз з гелікоптера, він обкинув зором ланцюг гір, і перерахувавши їхні назви, допитувався місцевих урядовців чи він їх добре назвав. І як йому вони признали, він не забув назви ані одного вершка гір.

У його поспішній, але пройнятій сантиментом зустрічі з місцем свого дитинства і молодости, Папа, вступивши до церкви і приклянувши біля тазу, в якому його христили, поцілував його, сказавши: „Я вже цілував цей таз — у сторіччя хрищення Польщі, коли я ще був Архиєпископом Кракова. Сьогодні я хочу його знову поцілувати, будучи наслідником св. Петра".

Папа ще на хвилину вступив на город біля його родинного дому, ще прощально кивнув розпроміненій щастям п-і Щепанській, яка стояла на бальконі, підпираючись паличкою — і від'їхав, до Авшвіцу, щоб перебути там решту дня.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

ПОМЕРЛА БЛ.П. ІВАНКА САК

Нортгемптон, Па. — У неділю, 10-го червня, тут упокоїлася в Бозі по короткій недузі на 58-му році життя бл.п. Іванка Сак.

Панахида — у вівторок, 12-го червня о год. 7-ій вечора в похоронному заведенні Артур Сіклер при 2119 Вашінгтон евеню. Похорон — у середу, 13-го червня, о год. 9-ій рано до церкви св. Івана Хрестителя 1357 Нюпорт евеню, Нортгемптон, Па., а потім на український православний цвинтар св. Андрея в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Поклонились могилі край дороги...

Пітсбурґ, Па. — Дня 28-го травня, ц.р., в 8-ій год. ранку, у Пітсбурзі, перед готелем Карлтон, зупинилася автомашина, водієм якої був Петро Радь, організаційний місцевого Відділу ООЧСУ, щоби забрати на Богослуження за спокій душі сл.п. професора Івана Вовчука в церкву св. Тройці делеґацію Екзекутиви Української Фундації Волі в такому складі: мгр Уляну Целевич-Стецюк — президента, Бориса Губку — екзекутивного директора та інж. Мирослава Кальбу — директора.

Отець шамбелян Ярослав Данильчук станув до Служби Божої, а йому служив інж. Мирослав Кальба. По Службі Божій, делеґація разом з родиною покійного проф. Івана Вовчука поїхала на кладовище св. Тройці, де, склала цвіти, а мгр Уляна Целевич-Стецюк, член Похідних Груп ОУН в Україну 1941 року, яка перша була зустрінула тоді ще молодого професора в Нікополі й нав'язала з ним перший зв'язок з метою спільної акції-боротьби в користь визволення України, провела на могилі спеціяльно присвячену молитву, дорогому і заслуженому провідному членові ОУН, професорові Іванові Вовчукові.

Дрібний дощ, тиха молитва, мовчанка в задумі, грудка землі від кожного з нас — і похоронні церемоніяли, які вшанували сл.п. проф. Івана Вовчука за його щирі, великі й тяжкі труди для визволення України — закінчились. Ще поклін, який ми висловили дружині і родині Покійного з висловами найглибшого співчуття — й ми поспішили в поворотну дорогу.

А за нами голубиними крильми надії тріпотались наші думки, що прийде час, що тлінні останки нашого Друга, сл.п. Івана Вовчука спочинуть у вільній, рідній Україні, а вітер пахучих степів прилітатиме до його могили.

Б.Г.

ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР ТУІА В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н. Дж. — Заходами Товариства Українських Інженерів Америки — Відділ в Ню Джерзі тут в суботу, 16-го червня, о год. 8-ій вечора в залі церкви св. Тройці при 836 Лайонс евеню відбудеться товариський вечір. У програмі — доповідь інж. арх. Любомира Калинича на тему: „Архітект в обличчі суспільства" та висвітлення прозірок архітектурних проєктів. По доповіді — товариська гутірка при перекусці.

ВИБИРАТИМУТЬ КРАСУНЮ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕЛЕВІЗІЇ

Картерет, Н. Дж. — Година Українських Мелодій — Радіо-телепередача Романа Мариновича в цю суботу, 16-го червня, о год. 6-ій вечора, тут у Центрі св. Димитрія при 691 Рузвелт евеню, влаштовує Річний Телевізійний Баль з вибором красуні української телевізії на 1979 рік. Під час імпрези гратиме оркестра „Нічна Мелодія" з Рочестеру, Н. Й. Вступ для дорослих — 8 долярів, для молоді — 5 долярів.

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ І БРАТА

бл. п.

ВАСИЛЯ ГУСАРА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в неділю, 17 червня 1979 р., о год. 10:30 ранку в церкві св. Йосафата в Рочестері, Н. Й.

Про молитви за упокій душі Покійного просять —

дружина — СТЕЛА
син — РОБЕРТ з дружиною ПЕТРИЦІЄЮ, дітьми: ДЖЕННЕФЕР, АНДРІЙ І ХРИСТОФЕР
донька — КАРОЛИНА з мужем ДЖЕРАЛД КРИК
брати — ПЕТРО і МИХАЇЛ з родиною
сестри:
МАРІЯ СТАЙНЕР
ОЛЬГА БРАВН
ДОРОТА СОРЕ з родиною
Ближча і дальша Родина в Америці і в Краю

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Дорогого БРАТА

бл. п.

ПЕТРА БАКОВИЧА

СОТНИКА УКРАЇНСЬКИХ АРМІЙ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Юра в Ню Йорку, у вівторок, 26 червня 1979 р., о год. 7:15;
в церкві Непорочного Зачаття у Фініксі, у суботу, 16 червня ц. р., о год. 7-ій.

Про ласкаву участь на Службі Божій і молитви за спокій душі Покійного, просить —

брат ЯРОСЛАВ з Родиною

Д-р М. Воскобійник доповідатиме на з'їзді УРДП европейських країн

Ню Йорк (Р. Н.). — Третього червня ц. р. Голова Української Революційно-Демократичної Партії д-р Михайло Воскобійник, професор історії України і Росії — СССР в університетській системі стейту Коннектикат, виїхав у двотижневу подорож до европейських країн в організаційних справах УРДП і в своїх наукових зацікавленнях.

Д-р Михайло Воскобійник

Проф. Воскобійник доповідатиме 15-го червня на з'їзді крайових організацій УРДП европейських країн, а 16-го червня, разом з д-ром Фіголем, Головою Українського Демократичного Руху, виступить перед українськими робітниками і громадянством міста Дюсельдорфу, Німеччина, з доповіддю п. н. „Правозахисний рух в Україні: визвольні концепції УРДП та інших середовищ і їхня реальність".

Д-р Воскобійник також виголосить доповідь в Мюнхені й Римі на наукову тему: „Україна як об'єкт міжнародних взаємин напередодні Першої світової війни". М. Воскобійник у контакті з українськими науковими установами працює над більшою розвідкою „Україна у міжнародних взаєминах у XX столітті".

Боротьба поліції в країні басків

Памплььона, Еспанія. — У вівторок, 5-го червня ц. р. — у Памплььоні і Сан Себастіяні, відбувся протестаційний похід мешканців цих двох баскських міст, щоб запротестувати проти вбивства 24-річної жінки, що її застрілив поліцист з приватної служби, тільки за те, що вона маршувала в протиатомному поході.

Із шпиталя у Сан Себастіяні також інформують, що тут під час демонстрації поранено двоє людей, коли поліція розганяла юрбу гумовими палицями. У Памплььоні знову ж заарештовано шість осіб, рівнож удаючись до палиць, щоби розігнати молодь, яка забарикадувала вулиці цього міста.

МОСКОВСЬКИЙ ПЛЯН...

(Закінчення зі с тор. 2)

колишній кореспондент „Ню Йорк Таймсу", на 210-ох сторінках прийшов до висновку, що ця війна не є безумовно потрібна, про що він пише на сторінці 164-ій, тим більше, що смерть Мао Зедонґа може викликати цілковитий поворот у китайській політиці вбік приязні з Росією — автор писав книжку в 1969 році, ще за життя Мао, — але він пише на дальших шістнадцяти сторінках, що конфлікт є глибокий і на сторінці 180-ій, що „сучасна небезпека війни між Росією і Китаєм є демонстративно велика". Це було написане десять років тому, і протягом цих десятьох років конфлікт тільки поглибився. Відчуття цього конфлікту, почуття небезпеки на азійському фронті керує всією політикою СССР. В обличчі цієї небезпеки посилено арешти внутрі Совєтського Союзу, щоб обезголовити поневолені нації на випадок війни, зброєння доведено до максимум, політику дружби з Америкою ведеться повною парою, включно з прискореною згодою на підписування всяких договорів і включно з присмиренням жидівської впливової опінії в Америці прискореною еміграцією жидів із СССР.

До цього всього прийшли чутки, про пляновану ще маршалом Гречком превентивну атаку на Китай, з якої ніщо не вийшло тоді, і трудно говорити про це сьогодні. Але московська ініціятива не спить і ось в англомовному світі появилась російська книжка про майбутній конфлікт. Бажання Кремля висловлено вже в самому наголовку: „Грядуче падіння китайської імперії"! Автором цього „епохального" твору є ніхто інший, як співробітник КГБ відомий на Заході коментатор російських політичних кроків, Віктор Люїс, міжнародний пройдисвіт, який знайшов собі вигідне пристановище в Москві. В цій книжці, КҐБ — через свого слухняного співробітника — створило в Китаї ситуацію чисто таку, яка є в Совєтському Союзі. Автор пише, що національні меншості Китаю, які займають 60 відсотків території Китаю хочуть звільнитися з-під влади Пекіну. Монголи хочуть об'єднатися з Монгольською Республікою, яка є під московським протекторатом, а тюркські народи Сінкіянґу хочуть злучитися із центрально-азійськими республіками СССР. Автор каже: „виміна ударів може наступити кожної хвилини" і коли це станеться, сотні тисяч „добровільців" з території Совєтського Союзу підуть на допомогу „своїм братам по крові і вірі" і совєтські власті, очевидно, не будуть спроможні їх стримати. Наростаючі бої можуть спонукати китайців заатакувати Совєтський Союз. Це може довести навіть до атомової війни. Автор далі каже, що „трудно обрахувати скалю розмірів відплати", яку зробить очевидно Совєтський Союз...

Сценарій російсько - китайського конфлікту, описаний в цьому творі заслуговує на увагу. Він цілковито відповідає російській тактиці ведення воєн. Цілком можливо, що Москва викличе того роду конфлікти вздовж китайського кордону, щоб дістати право використати свою атомну перевагу і у новій „вітчизняній війні" шукати розв'язки ситуації.

Нюйоркське видавництво запросило до написання передмови нікого іншого, а саме Гаррісона Сейлсбері, згаданого нами вище автора американського твору про назріваючий конфлікт в Азії. Сейлсбері зробив це з ентузіязмом, гідним натури світової політичної ситуації. На 14-ох сторінках передмови він відповів на цей московський твір нищівною атакою. Він назвав Люїса „довгочасним і досвідченим агентом КҐБ", а його книжку „фальшивою щодо змісту, сумнівною щодо логіки, скандальною брехнею". „Ця книжка — пише Сейлсбері — є рідкого типу політичною перверсією"!

Цей твір цікавий тим, що в ньому КҐБ „переселило" в Китай всі труднощі Совєтського Союзу. В час, коли СССР сам має 53 відсотки неросійського населення, Москва бачить в Китаю 60 відсотків поневолених. Безперечно національні меншості в Китаї існують, але за всіми даними їх є тільки 6 відсотків населення і хоч на нашу думку, вони повинну бути вільні від китайського панування, конфлікт між Росією і Китаєм буде справою 94 відсотків населення Китаю, коли з совєтського боку в конфлікті візьме середню участь тільки 47 відсотків, тобто росіяни. Очевидно, Москва створює фальшивий образ китайської дійсности на те, щоб оправдати війну так в очах світу, як і зокрема в очах народів СССР. Захід трактує книжку Люїса, як провокативний твір такого запального характеру, що його публікацію треба вважати бажанням найвищих кіл Кремля.

Чи цей твір означає, що війна близько...? Годі на це дати вирішну відповідь, але кожному ясно, що у цьому наростаючому конфлікті час не працює в користь Москви. Її воєнне залізо, 55 тисяч напродукованих танків, гармати, літаки, машини старіються, а Китай збро їться. Китайське населення зростає кожного року на 18 мільйонів душ, у Совєтському Союзі, відсоток російського населення кожного року маліє. Центрально-азійські республіки проявляють виразний неспокій, а зрушення світового Ісляму тільки доливає оливи до жевріючого вогню. Росії не залишилося багато часу до втрати. Може тому Москва так натискає на Америку у справі ратифікації договору про САЛТ II, щоб зв'язати Америку хоч якимось клаптиком паперу на випадок війни в Азії. У цій хвилині американсько-китайські взаємини не є ще далеко, щоб можна було говорити про якийсь союз двох потуг, покищо існує ще трикутник Вашінгтон-Пекін-Москва і цілком зрозуміло, що із точки зору Москви цей трикутник було б вигідно розв'язати так, щоб позбутися одного партнера-ворога, а саме Китаю і тоді конфронтувати саму Америку. Цього власне не хоче Вашінгтон і це зрозумів у свій час найскоріше президент Ніксон. Президент Картер продовжує цю політику і це власне зганяє сон із очей Москви. Книжка Люїса може бути тільки пробним бальончиком, але вона може теж бути сценарієм дуже близьких подій в Азії — із всіми можливими наслідками серед держав-сателітів СССР і серед поневолених народів Совєтського Союзу.

З діяльности Карпатського Союзу у Ню Йорку

Дня 4-го березня ц.р. о год. 4-ій по полудні у Великій Залі Українського Народного Дому в Ню Йорку, Карпатський Союз влаштував величаву святочну Академію для відзначення 40-річчя Державности Карпатської України-Срібної Землі. Святкування відбулося під протекторатом Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Ню Йорку. Прибули не тільки громадяни з Карпатської України, але зі всіх сторін нашої страждаючої Батьківщини,фактом цим підкресливши почуття соборности. Були тут теж члени Карпатського Уряду — прем'єр-міністер Юліян Ревай, начальник інформацій та преси д-р Володимир Комаринський та представник Карпатської України у Празі д-р Вікентій Шандор.

Академію відкрито українським національним гимном „Ще не вмерла Україна", що його відспівало 450 осіб.

Св'ято провадив інж. Михайло Шпонтак. Запрошений до слова голова Євген Івашків привітав присутніх в імені Комітету Об'єднаних Українсько- Американських Організацій міста Ню Йорку, відзначивши ідею та величавість сьогоднішнього свята. Відтак інж. М. Шпонтак попросив присутніх до хвилини мовчанки в пам'ять поляглих за волю Карпатської України.

У вступному слові інж. Шпонтак подав події з кінця 1938 року, які застали його тоді ще студентом у Мукачеві. Йому прийшлося покинути Мукачів, який тоді забрали мадяри, та переїхати до своїх батьків. За кілька тижнів довідавшись, що його школа продовжує навчання у Сваляві, він туди поїхав. Тоді все населення Карпатської України і він у своїх думках звертався до Всевишнього з проханням, "щоби сяйво Свободи зійшло на його Рідний Край". Всевишній вислухав молитву страждаючого народу і 15-го березня 1939 р. о. д-р Августин Волошин, тоді прем'єр уряду, проголосив Карпатську Україну, ні від кого незалежною Державою. Сойм той акт проголошення Самостійности Карпатської України затвердив і вибрав о. д-ра Августина Волошина першим президентом новоповсталої Держави на півдні гір Карпат. Цей акт з 15-го березня 1939 року, який пізніше по-геройськи боронили сини та доньки Карпатської України разом з досвідченими воїнами з інших українських земель, засвідчив перед цілим світом, що Карпатська Україна є невід'ємною частиною цілої Соборної України.

Після вступного слова запрошено до святочної доповіді декана о. д-ра Волошина.У доповіді прелегент зілюстрував історичні факти, перепліввши їх особистими переживаннями та почуттями. О. д-р Волошин сам пережив жорстокий мадярський концентраційний табір. Опісля о. д-р Волошин розповів про героїчну і завзяту боротьбу молодих воїнів — його товаришів, — які постали в обороні самостійности Закарпатської України. Одначе, на жаль, — продовжував прелегент,— Карпатська Україна довго не втішалася своєю самостійністю. Не було зброї ані регулярного війська, ні літаків чи танків,бо чехи все те при відступі забрали зі собою. Але в них була сила, відвага та завзяття і любов до Рідного Краю, прагнення до волі та свободи — свята ідея самостійности. Життя без цих ідеалів було для них безвартісне...

У мистецькій частині виступила п-і Оля Шкафаровська-Рудик, продеклямувавши, по мистецьки, вірш Миколи М.Мельника „Туга". Пані Лариса Магун-Гурин, сопрано, в супроводі п-і Миросі Басладинської виконала „Тихесенький вечір", „Баркаролю" (муз. Кос-Анатольського), „Жита" (муз. Гнатишина) та „Любіть Україну" (муз. Фоменка). Стефан Шкафаровський відспівав „Ой чого ти дубе" (муз. Стеценка), „Бандуристе, орле сизий" (слова Т. Шевченка) та „Як давно" (муз. Китастого) . Музичний супровід — Оксана Ґудзовата. Мов присяга понеслися слова із пісні — „ніхто не замінить тебе, рідний краю мій — і ці слова наповнили присутніх тугою за Рідним Краєм. Кожному стало ясно, що ніяке багатство та розкіш будь-якої країни не зможе замінити йому наші сріблисті гори, цвітучі степи та полонини, бурхливу Тису чи Дніпро з порогами, мрійливе Чорне море, наше глибоко-синє небо... Який скарб замінить нашу Батьківщину? . .

Академію закрито відспіванням пісні-гимну „Не пора, не пора!"

Св'ято зорганізував інж. Юрій Костюк.

Наталія Канюга

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АГАФІЯ КУЧМІЙ, членка УНС Відд. ч. 316 Т-ва Український Народний Дім в Рочестері, Н. Й., померла 25 лютого 1979 р., на 85-му р. ж. Нар. в Дібринові к. Рогатина і стала членкою УНС в 1919 р. Полишила в смутку сина Івана і дочку. Похорон відбувся 28 лютого ц. р. на цвинтарі Holy Sepulchre в Рочестері, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Гавриляк, секр.

АННА МОТИЧАК, членка УНС Відд. ч. 164 Т-ва ім. М. Грушевського в Berwick, Pa., померла на 79-му р. ж. Нар. в Swoyersville, Pa. Полишила в смутку мужа Олексу, синів Миколая, Івана, Йосипа, дочку Алісу. Похорон відбувся 10 лютого ц. р. на цвинтарі української католицької церкви в Berwick, Pa.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МАРІЯ ФЕДОРЕНКО, членка УНС Відд. ч. 238 Т-ва ім. Є. Коновальця в Бостоні, Масс., померла 12 листопада 1978 р., на 85-му р. ж. Нар. в Сумах, Україна і стала членкою УНС в 1952 р. Полишила в смутку дочку Ніну і 2 внуків. Похорон відбувся 18 листопада м. р. на цвинтарі Pinecrest, Ottawa, Canada.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

АНДРІЙ ВОРОБЕЦЬ, член УНС Відд. ч. 277 Б-ва св. І. Хрестителя в Гартфорді, Конн., помер 30 січня 1979 р. на 90 р. ж. Нар. в с. Свободі, пов. Ярослав, Україна і став членом УНС 1933 р. Полишив у смутку дочок: Розу і Ґену, сина Івана, 5 внуків і 8 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі Rose Hill, Rocky Hill, Conn.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Кравець, секр.

МИХАЙЛО ГУМЕН ст., член УНС Відд. ч. 158 Т-ва ім. Б. Хмельницького в Бруклині, Н. Й., помер 14 січня 1979 р. на 93 р. ж. Нар. в с. Веробіївці, пов. Тернопіль, Україна і став членом УНС в 1917 р. Полишив у смутку синів Василя і Дональда, дочку Анну, синову, внуків і правнуків. Похорон відбувся 18 січня ц. р. на цвинтарі Bavile, Jersey City, N.J.
Віна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

КАТЕРИНА НЄЗЕЛЬСЬКА, членка УНС Відд. ч. 113 Б-ва св. Івана в Derry, Pa., померла 4 березня 1979 р. на 79 р. ж. Нар. в Україні і стала членкою УНС в 1949 р. Полишила в смутку дітей: Івана, Йосифа, Андрія, Ріта, Джуди. Похорон відбувся 7 березня ц. р. на цвинтарі св. Марії в Latrobe, Pa.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ДІТРІК СЛОБОҐІН, член УНС 162. Відд. ім. Г. Голинського у Філядельфії, помер 21 грудня 1978 р. на 59-му р. ж. Нар. в Циціл, Н. Дж. і став членом УНС в 1956 р. Полишив у смутку сестру Марію, братів Юрія і Івана. Похорон відбувся 27 грудня м. р. на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі, Філядельфія, Па.
Вічна йому Пам'ять!
Д. Федорійчук, секр.

ЛУКА ЛАУТІС, член УНС Відд. ч. 206 Т-ва Запорозька Січ в Woonsocket, R.I., помер 1 грудня 1978 р. на 84-му р. ж. Нар. в Shtiha, Albania і став членом УНС в 1947 р. Полишив у смутку сина Петра, доньку, 4 внуків і 4 правнуків. Похорон відбувся 4 грудня м. р. на цвинтарі св. Степана в Manville, R.I.
Вічна Йому Пам'ять!
Л. Гардінк, секр.

ЮРІЙ ТЕОДОРОВИЧ, член УНС Відд. ч. 399 Т-ва Леви в Чікаґо, Ілл., помер 8 лютого 1979 р., на 72-му р. ж. Став членом УНС в 1950 р. Полишив у смутку дружину Пелягію, дочку Оксану. Похорон відбувся 13 лютого ц. р. на цвинтарі св. Миколая в Чікаґо, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Р. Б. Припхан, секр.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та II видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 3.

І. Джус, Блумфілд.	$20.00
Н. Коберник, Кейстор, Сентр	20.00
М. Кушнір, Рівергед	15.00
А. Теканук, Рочестер	15.00
І. П. Галустік, Ню Йорк	10.00
А. Дорошенко, Ґрефтон	10.00
О. Нессін, Ню Йорк	10.00
М. Нестерчук, Асторія	10.00
Тягнибік, Чікаґо	10.00
І. Чорній, Саскатун	10.00
Д-р Б. Шебунчак, Монтклер	10.00
Т. Тилявський, Рочестер	5.25
І. Антушак, Ембрідж	5.00
К. Барон, Секокус	5.00
М. Білинська, Гайтсвілл	5.00
Б. Біраковський, Вайтстов	5.00
С. Боднарчук, Ню Йорк	5.00
О. Венгерчук, Бойнтон	5.00
М. Вербяний, Линден	5.00
Р. Волощук, Джерзі Сити	5.00
В. Гаєвський, Парма	5.00
Б. Гніль, Соммервілл	5.00
В. Грицик, Ню Йорк	5.00
Я. Ґелета, Колеџи Парк	5.00
Е. Демидчук, Гемилтон	5.00
В. Дідошак, Рочестер	5.00
М. Думка, Ню Йорк	5.00
В. Дучинський, Клівленд	5.00
Е. Залевська, Вашінгтон	5.00
Г. Заплатинський, Фервю Парк	5.00
Л. Зубаль, Валінгфорд	5.00
В. Карась, Кіркленд Лейк	5.00
О. С. Качала, Севен Гіллс	5.00
Н. Котов, Коламбус	5.00
Р. Крушельницький, Гемтремк	5.00
А. Куземка, Лонг Айленд Сити	5.00
І. Лютий Лютенко, С. Баунд Брук	5.00
С. Мартинюк, Валлінгтон	5.00
І. Мельник, Воррен	5.00
Д-р Я. Микулович, Ембрідж	5.00
Я. Митрофанюк, Кергонксон	5.00
М. Мочула, Блумфілд	5.00
Д-р Я. Музичка, Кентон	5.00
В. Наливайко, Чікаґо	5.00
М. Нечепоренко, Джеферсон	5.00
Г. А. Петришин, Ессекс Феллс	5.00
Е. Піндичук, Скарборо	5.00
А. Поредовська, Лос Анджелес	5.00
Р. Т. Пристай, Рочестер	5.00
Б. Радловський, Елмвуд Парк	5.00
Р. Рак, Кергонксон	5.00
М. Руденська, Ню Йорк	5.00
С. Сандович, Ню Йорк	5.00
М. Середович, Сиракюз	5.00
Т. Сітко, Торонто	5.00
П. Слободян, Кларк	5.00
І. Смолій, Ютика	5.00
І. Стрижаковський, Трентон	5.00
О. Таран, Річмонд	5.00
П. Турик, Боффало	5.00
С. Чорномаз, Гілсайд	5.00
Т. Чучман, Амстердам	5.00
Й. Ярема, Н. Плейнфілд	5.00
С. Масловська, Берн	4.00
С. Білоус, Стетин Айленд	3.00
Е. Блавацька, Філядельфія	3.00
М. Гриник, Флемінгтон	3.00
І. Ґадзун, Блейрставн	3.00
В. Іванишин, Вудбрідж	3.00
Й. Куць, Трентон	3.00
І. Саврук, Бетлегем	3.00
П. Сотник, Детройт	3.00
Н. Стефанів, Філядельфія	3.00
А. Волошин, Парма	2.20
П. Поржи-Олексієнко, Денвер	2.20
С. Сивик, Ровнд Лейк	2.20
М. Бочев, Форкд Рівер	2.00
Н. Галізів, Чікаго	2.00
З. і Г. Ґоїв, Гемтремк	2.00
В. С. Добушак, Спрінгфілд	2.00
М. Дуткевич, Аллен Парк	2.00
О. Кміцікевич, Перу	2.00
Г. Лопатяк, Детройт	2.00
Г. Мацук, Ню Йорк	2.00
А. Озеранік, Линколн Парк	2.00
С. Прокопів, Ровей	2.00
Г. Сидорець, Трентон	2.00
Б. Склепкович, Ратерфорд	2.00
М. Фаріон, Парма	2.00
О. Фединський, Клівленд	2.00
С. Чернянський, Обурн	2.00
В. Яцик, Бруклин	2.00
о. І. Кіт, Шарлеруа, Бельгія	1.50
М. Бодляк, Лівінгстон	1.00
С. Гончарів, С. Баунд Брук	1.00
І. Кефор, Ню Йорк	1.00
П. Куриленко, Філядельфія	1.00
М. Нагірний, Флинт	1.00
Л. Стеткевич, Лексінгтон	1.00
о. М. Угорчак, Міллвілл	1.00
Р. Юшкевич, Детройт	1.00